

II.2. DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR UMANITĂȚII

... (instituția urmează să fie stabilită)

1. **reamintind** că omenirea și natura se află în pericol și că în special efectele nefaste ale schimbărilor climatice, accelerarea declinului biodiversității, degradarea solului și a oceanelor reprezintă tot atâtea încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului și o amenințare la adresa supraviețuirii generațiilor prezente și viitoare,
2. **constatând** că situația este extrem de gravă și constituie un motiv de îngrijorare pentru întreaga omenire, ceea ce impune recunoașterea unor noi principii și a unor noi drepturi și îndatoriri,
3. **reamintind** angajamentul său față de principiile și drepturile consacrate în Declarația universală a drepturilor omului, inclusiv față de egalitatea dintre femei și bărbați, precum și față de obiectivele și principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite,
4. **reamintind** Declarația de la Stockholm privind mediul uman din 1972, Carta mondială pentru natură de la New York din 1982, Declarația de la Rio din 1992 privind mediul și dezvoltarea, rezoluțiile Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite – „Declarația Mileniului” din 2000, și „Viitorul pe care ni-l dorim”, din 2012,
5. **reamintind** că pericolul menționat este recunoscut de actorii societății civile, în special de rețelele de persoane, organizații, instituții și orașe, în Carta Pământului din 2000,
6. **reamintind** că umanitatea, care cuprinde toate persoanele și organizațiile umane, include atât generațiile anterioare, cât și cele actuale și viitoare, și că continuitatea omenirii se bazează pe această legătură dintre generații,
7. **reafirmând** că Pământul, cămin al umanității, este un întreg caracterizat prin interdependență și că existența și viitorul omenirii nu pot fi dissociate de mediul său natural,
8. **nutrind convingerea** că drepturile fundamentale ale oamenilor și îndatoririle legate de protecția naturii sunt intrinsec interdependente și că menținerea unei stări ecologice bune și îmbunătățirea calității mediului au o importanță esențială,
9. **având în vedere responsabilitatea specială care revine generațiilor actuale, îndeosebi** statelor, care dețin responsabilitatea principală în acest sens, dar și popoarelor, organizațiilor interguvernamentale, întreprinderilor, mai ales celor multinaționale, organizațiilor neguvernamentale, autorităților locale și persoanelor,

10. **considerând** că această responsabilitate specială presupune anumite îndatoriri față de umanitate și că aceste îndatoriri, precum și drepturile aferente, trebuie să fie transpuse în practică prin mijloace juste, democratice, ecologice și pașnice,
11. **considerând** că recunoașterea demnității inerente umanității și persoanelor care o constituie stă la baza libertății, dreptății și păcii la nivel mondial,
12. **proclamă** următoarele principii, drepturi și îndatoriri și adoptă prezenta declarație:

I. Principii

Articolul 1:

Principiul responsabilității, echității și solidarității, atât la nivelul fiecărei generații, cât și al raporturilor dintre generații, impune umanității în ansamblul ei și, în special, statelor să depună eforturi comune și diferențiate pentru protejarea și conservarea omenirii și a planetei.

Articolul 2

Principiul demnității umanității și a persoanelor care o constituie presupune satisfacerea necesităților lor esențiale, precum și protecția drepturilor lor intangibile. Fiecare generație garantează respectarea acestui principiu de-a lungul timpului.

Articolul 3:

Principiul continuității existenței umanității garantează protecția și conservarea omenirii și a planetei printr-o activitate umană care dă dovadă de prudență și respectă natura, inclusiv viața oamenilor și a celorlalte specii, fără a precupeți niciun efort pentru prevenirea oricărui consecințe transgeneraționale grave sau ireversibile.

Articolul 4:

Principiul nediscriminării pe motiv de apartenență la o generație anume protejează umanitatea, în special generațiile viitoare, și impune ca activitățile sau măsurile întreprinse de generațiile actuale să nu determine sau să perpetueze o reducere exagerată a resurselor și opțiunilor de care vor dispune generațiile viitoare.

II. Drepturile umanității

Articolul 5:

Umanitatea, ca, de altfel, și ansamblul speciilor vii, are dreptul de a trăi într-un mediu sănătos și durabil din punct de vedere ecologic.

Articolul 6:

Umanitatea are dreptul la o dezvoltare responsabilă, echitabilă, solidară și durabilă.

Articolul 7:

Umanitatea are dreptul la protecția patrimoniului său comun și a patrimoniului său natural și cultural, atât material, cât și imaterial.

Articolul 8:

Umanitatea are dreptul la protecția bunurilor comune, în special a aerului, apei și solului, precum și dreptul de acces universal și efectiv la resursele vitale. Generațiile viitoare au dreptul la transmiterea lor.

Articolul 9:

Umanitatea are dreptul la pace, în special la rezolvarea pașnică a diferendelor, și la securitate umană, pe plan ecologic, alimentar, sanitar, economic și politic. Acest drept vizează printre altele protejarea generațiilor viitoare de flagelul războiului.

Articolul 10:

Umanitatea are dreptul la libertatea de a-și defini propriul destin. Acest drept se exercită prin luarea în considerare, în contextul opțiunilor colective, a consecințelor pe termen lung și, în special, a ritmurilor inerente ale umanității și naturii.

III. Îndatoririle față de umanitate

Articolul 11:

Generațiile actuale au datoria de a **asigura respectarea drepturilor** umanității, precum și ale celorlalte specii vii. Respectarea drepturilor umanității și a drepturilor omului, care sunt indisolubile, se aplică și următoarelor generații.

Articolul 12:

Generațiile actuale, care **garantează respectarea resurselor, a echilibrului ecologic, a patrimoniului** comun și a patrimoniului natural și cultural, atât material, cât și imaterial, au datoria să asigure conservarea acestei moșteniri și utilizarea ei în mod prudent, responsabil și echitabil.

Articolul 13:

Pentru a garanta perenitatea vieții pe Pământ, generațiile actuale au datoria de a face tot ce le stă în putință pentru a **conserva atmosfera și echilibrele climatice** și pentru a preveni, în măsura posibilului, **strămutarea populației** din motive legate de mediu sau, dacă acest lucru nu este posibil, pentru a oferi asistență și protecție persoanelor afectate.

Articolul 14:

Generațiile actuale au datoria de a orienta **progresele științifice și tehnice** către protecția și sănătatea oamenilor și a celorlalte specii. În acest scop, ele trebuie să garanteze că accesul la resursele biologice și genetice și utilizarea acestor resurse respectă demnitatea umană, cunoștințele tradiționale și biodiversitatea.

Articolul 15:

Statele și ceilalți subiecți și actori publici și privați au datoria de a **lua în considerare consecințele pe termen lung** și de a promova o dezvoltare umană și durabilă. Această dezvoltare, precum și principiile, drepturile și îndatoririle proclamate în prezenta declarație trebuie să facă obiectul unor **acțiuni în materie de învățământ, educație și punere în aplicare**.

Articolul 16:

Statele au datoria de a asigura **aplicarea efectivă a principiilor, drepturilor și îndatoririlor** proclamate prin prezenta declarație, inclusiv prin instituirea unor mecanisme în acest sens.